

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/489
KARAR NO : 2025/586
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: 5253 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. M.
Vekili : Av. O. İ.
Davalı : Beykoz Kaymakamlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Beykoz Kaymakamlığı'nın 05/08/2024 tarih ve 27 sayılı kararı ile İstanbul Valiliği İl Sivil ve Toplumla İlişkiler Müdürlüğüne 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine göre kurulu ve faaliyette bulunan 34-133/177 kütük numarasına kayıtlı "*Kardeş Eli İnsani Yardımlaşma Derneği*"nin hesap ve işlemlerinin İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri tarafından aynı Kanunun 19. maddesi uyarınca yapılan denetimi neticesinde düzenlenen 12/06/2024 tarihli denetim raporunda, Derneğe 2021 yılında euro cinsinde yapılan yardıma ilişkin mülki idare amirliğine bildirimin yapılmadığı ve yine 2021-2022 yılları içerisinde derneğe farklı yabancı para üzerinden yapılan yardımların kullanılmadan önce mülki idare amirliğine bildirim şartının yerine getirilmeyerek kullanıldıktan sonra bildirimin yapıldığının tespit edildiği ve 2023 yılında euro cinsinden yapılan yardıma ilişkin bildirimin, yardım yapıldıktan sonra geç olarak mülki idare amirliğine bildirildiği gerekçesiyle, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 21. maddesi ve Dernekler Yönetmeliği'nin 18. ve 19. maddelerine aykırı hareket edildiği değerlendirildiğinden aynı Kanun'un 32/k ve 33. maddeleri gereğince ilgili derneğin yönetim kurulu başkanı olan A. M. hakkında iki ayrı 50.000 TL idari para cezası olmak üzere toplam 100.000 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

2. Davacı vekili, müvekkili hakkında düzenlenen idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Beykoz Sulh Ceza Hâkimliği 12/05/2025 tarih ve D.İş No.2024/2662 sayılı kararı** ile, söz konusu idari yaptırım kararının bir bütün halinde Hakimlikçe incelenebilecek kararlardan olmayıp, idari yargının görev alanına giren mahiyette olduğu gerekçesiyle, başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Talep eden vekili dilekçesinde özetle; İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine göre faaliyette bulunan *Kardeş Eli İnsani Yardımlaşma Derneği*'nin hesap ve işlemlerinin İçişleri Bakanlığı Dernekler Deneticileri tarafından aynı kanununun 19.maddesi uyarınca yapılan denetim neticesinde denetim raporu düzenlendiğini, derneğin 2021 yılı içerisinde Vakıfbank IBAN numaralı Euro hesabına gelen toplan 780,00 Euro yardımın Mülki İdari Amirliğine bildiriminin yapılmadığı, derneğe 2021 yılı içerisinde yırt dışından gelen toplam 16.778,00

Euro, 8.440,00 Dolar ve 2022 yılı içerisinde toplan 2.095,00 Euro ve 12,50 İsviçre Frangı yardımın kullanılmadan önce Mülki idari Amirliğine bildirim şartının yerine getirilmeyerek kullanıldıktan sonra bildirimin yapıldığının tespit edildiği ve bu nedenle dernek yönetim kurulu başkanı A. M. hakkında 50.000,00 TL idari para cezası tanzim edildiğini,

Ziraat Bankası Kavacık Şubesinde IBAN numaralı hesabından yurt dışına yapılan 12.07.2023 tarihli 250.001,00 Euro tutarındaki yurtdışı yardımına ilişkin bildirimin, yardım yapıldıktan sonra 19/08/2023 tarihinde geç olarak Mülki İdari Amirliğine bildirildiği, bu nedenle Dernek yönetim kurulu başkanı A. M. hakkında 50.000,00 TL olmak üzere toplam 100.000,00 TL idari para cezasının müvekkiline tebliğ edildiğini beyan ederek gerekçesini dilekçesinde ayrıntılı olarak anlatmak suretiyle usule ve hukuka aykırı olan idari para cezasının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Sulh Ceza Hakimliği'nin görevleri 5235 sayılı Kanunda düzenlenmiştir. Buna göre Sulh Ceza Hakimlikleri yürütülen adli soruşturmalara ilişkin işler ile diğer kanunlarda özel olarak belirtilen işlere bakmakla görevlidir. Bu çerçevede özel kanunlarda belirtilen idari yaptırım kararlarının iptaline ilişkin başvurulara bakmakla da yükümlüdür. Bu konuda Sulh Ceza Hakimliklerinin görevli olması için ortada bir idari yaptırım kararının ve başvuruya bakmakla Sulh Ceza Hakimliği'nin görevli olduğuna hükmeden bir kanun hükmüne gerek bulunmaktadır.

Tüm dosya kapsamına göre; talebin, 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine göre kurulu ve faaliyette bulunan Kardeş Eli İnsani Yardımlaşma Derneğinin 2021 yılı içerisinde Vakıfbank IBAN numaralı Euro hesabına gelen toplan 780,00 Euro yardımın Mülki İdari Amirliğine bildiriminin yapılmadığı, derneğe 2021 yılı içerisinde yurt dışından gelen toplam 16.778,00 Euro, 8.440,00 Dolar ve 2022 yılı içerisinde toplam 2.095,00 Euro ve 12,50 İsviçre Frangı yardımın kullanılmadan önce mülki idari amirliğine bildirim şartını yerine getirmeyerek, kullandıktan sonra bildirim yapması neticesinde Dernekler Kanununun 21.maddesi ve Dernekler Yönetmeliğinin 18 ve 19.maddelerine aykırı hareket edilmesi neticesinde dernek yönetim kurulu başkanı A. M. hakkında tanzim olunan idari para cezasının iptali talebine ilişkin olduğu, itiraz eden vekilinin dilekçesinde belirtmiş olduğu hususların, taraflar arasında hukuki uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olduğu açık olup, idare mahkemesince yargılama yapılarak delillerin takdir edilip idarenin yaptırım kararının değerlendirilmesi gerektiği, halbuki hakimliğimizin bu tür görevinin bulunmadığı ve talebin Hakimliğimizin görevine girmediği, İdare Mahkemelerince çözümlenmesi gerektiği anlaşılmakla, talep bakımından görevli mahkemenin İdare Mahkemeleri olduğundan talebin görev yönünden reddine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki hüküm tesis edilmiştir..."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. İstanbul 19. İdare Mahkemesi 26/06/2025 tarih ve E.2025/1130 sayılı kararı ile, davanın adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; idari para cezalarına karşı tebliğ veya tefhimden itibaren 15 gün içerisinde sulh ceza hakimliğine başvurulabileceği, bu hükmün diğer kanunlarda düzenlenen idari para cezaları açısından da özel kanunda aksine hüküm bulunmaması halinde geçerli olduğu, ancak idari yaptırımla birlikte ayrıca idari yargının konusuna girecek bir işlem de tesis edilmişse idari yargı yerlerinin görevli olacağı anlaşılmakta olup; buna göre 5236 sayılı Kabahatler Kanunu dışında bir kanunda düzenlenen idari para cezasının iptali istemiyle açılacak davalarda, ilgili kanunda sulh ceza hakimliği dışında bir merciin görevli olduğuna dair bir hüküm bulunmadığı ve bu idari para cezasıyla birlikte ayrıca idari yargının görev alanına girecek

bir idari işlem tesis edilmediği sürece sulh ceza hakimliğinin görevli olduğu anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, bakılan davanın konusunun 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 32. maddesinin k bendi uyarınca davacı adına idari para cezası tahakkuk ettirilmesine ilişkin Beykoz Kaymakamlığı'nın 05/08/2024 tarihli ve 27 sayılı kararının olduğu, bu kararda idari para cezasıyla birlikte ayrıca idari yargının görev alanına giren bir idari işlemin tesis edilmediği, öte yandan 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nda bu kanun kapsamındaki idari para cezalarına ilişkin görevli yargı yerine dair bir düzenlemeye de yer verilmediği anlaşılmakla; bu kapsamda somut uyuşmazlığın görüm ve çözümünde 5236 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddeleri uyarınca idari para cezalarına karşı genel görevli yargı yeri olan sulh ceza hakimliklerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, davacının aynı işlemin iptali istemiyle adli yargı yerinde açtığı davanın (Beykoz Sulh Ceza Hakimliği'nin 2024/2662 değişik iş sayılı dosyası) 12/05/2025 tarihinde görev yönünden reddine karar verildiği anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde düzenlenen hüküm mucibince görevli merciin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulması yönünde ara kararı alınması cihetine gidilmiştir..."

6. İstanbul 19. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun "Yurt Dışı Yardımlar" başlıklı 21. maddesi şöyledir:

"Dernekler mülkî idare amirliğine önceden bildirimde bulunmak şartıyla yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynî ve nakdî yardım alabilirler. Bildirimin şekli ve içeriği yönetmelikte düzenlenir. Nakdî yardımların bankalar aracılığıyla alınması zorunludur.

(Ek fıkra:27/12/2020-7262/14 md.) Yurt dışına yapılacak yardımlar ise, yardım yapılmadan önce dernekler tarafından mülki idare amirliğine bildirilir. Bildirimin şekli ve içeriği ile yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir."

8. 5253 sayılı Kanun'un "Ceza Hükümleri" başlıklı 32. maddesi şöyledir :

"(Değişik: 23/1/2008-5728/558 md.)

Bu Kanun hükümlerine aykırı davrananlara uygulanacak cezalar aşağıdaki şekildedir:

a) Dernek kurma hakkına sahip olmadıkları halde dernek kuranlar veya derneklere üye olmaları kanunlarla yasaklandığı halde dernek üyesi olanlar ile derneklere üye olması kanunlarla yasaklanmış kişileri bilerek dernek üyeliğine kabul eden veya kaydını silmeyen veya dernek üyesi iken derneklere üye olma hakkını kaybeden kişileri dernek üyeliğinden silmeyen dernek yöneticilerine beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

b) Genel kurulu süresinde toplantıya çağırmayan, genel kurul toplantılarını kanun ve tüzük hükümlerine aykırı olarak veya dernek merkezinin bulunduğu veya tüzüğünde belirtilen yer dışında yapan dernek yöneticilerine beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Mahkemece, kanun ve tüzük hükümlerine aykırı olarak yapılan genel kurul toplantılarının iptaline de karar verilebilir.

c) Yurt dışı yardımı bankalar aracılığıyla almayan dernek yöneticilerine, bu şekilde alınan paranın yüzde yirmi beşi oranında idarî para cezası verilir.

d) Derneğe ait tutulması gereken defter veya kayıtları tutmayan veya tasdiksiz defter tutan dernek yöneticileri üç aydan bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. Bu defter ve kayıtların usulüne uygun tutulmaması halinde dernek yöneticilerine ve defterleri tutmakla sorumlu kişilere beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Adına yetki belgesi düzenlenmediği halde gelir toplayanlar ile bilerek bu şekilde gelir toplanmasına izin veren yönetim kurulu üyelerine bin Türk Lirası idarî para cezası

verilir.

e) Genel kurul ve diğer dernek organlarında yapılan seçimler ve oylamalar ile oyların sayım ve dökümüne hile karıştıranlar ve defter veya kayıtları tahrif veya yok edenler veya gizleyenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde altı aydan iki yıla kadar hapis ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

f) Her ne suretle olursa olsun kendisine tevdi olunan derneğe ait para veya para hükmündeki evrak, senet veya sair malları kendisinin veya başkasının menfaatine olarak sarf veya istihlâk veya rehnedi veya satan, gizleyen, imha, inkâr, tahrif veya tağyir eden yönetim kurulu başkanı ve üyeleri veya denetçiler ile derneğin diğer personeli Türk Ceza Kanununun güveni kötüye kullanma suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır. Ayrıca, mahkeme yargılama sırasında sanıkların, organlardaki görevlerinden geçici olarak uzaklaştırılmasına da karar verebilir.

g) Yetkili mercilerin izni olmaksızın yabancı dernekler ve merkezi yurt dışında bulunan kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye’de temsilciliklerini veya şubelerini açanlar, faaliyetlerini yürütenler, bunlarla işbirliğinde bulunanlar veya bunları üye kabul edenlere bin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve izinsiz açılan şube veya temsilciliğin de kapatılmasına karar verilir.

h) 16 ncı maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen basımevi yöneticilerine beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

ı) 17 nci maddede yer alan zorunluluğa uymayanlara yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

j) 19 uncu maddede belirtilen beyannameyi bilerek gerçeğe aykırı olarak verenler yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır.

k) (Değişik:27/12/2020-7262/16 md.) 9 ve 19 uncu maddelerinin üçüncü fıkralarındaki zorunluluğa uymayanlar ile tutulması zorunlu olan defter ve belgelerin, gerekli dikkat ve özen gösterilmiş olması şartıyla elde olmayan bir nedenle okunamayacak hâle gelmesi veya kaybolması hâlinde, öğrenme tarihinden itibaren on beş gün içinde dernek merkezinin bulunduğu yerin yetkili mahkemesine zayı belgesi almak için başvurmayan veya bu belgeyi denetim sırasında ibraz edemeyenler üç aydan bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. 21 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

l) 22 ve 24 üncü maddelerde belirtilen bildirim yükümlülüğünü, 19 uncu maddede belirtilen beyanname verme yükümlülüğünü yerine getirmeyen dernek yöneticilerine ve 24 üncü maddede belirtilen temsilcilere beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.[12]

m) 26 ncı maddede belirtilen tesisleri izinsiz açan dernek yöneticilerine beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir ve tesisin kapatılmasına da karar verilebilir.

n) 28 inci maddede belirtilen kelimeleri izinsiz kullanan veya 29 uncu maddede belirtilen yasaklara, yazılı olarak uyarılmalarına rağmen, aykırı hareket eden dernek yöneticileri, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır ve derneğin feshine de karar verilir.

o) 30 uncu maddenin (a) bendinde belirtilen yasağa aykırı hareket eden dernek yöneticileri elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır. Aynı maddenin (c) bendine aykırı faaliyette bulunan dernek yöneticileri, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır ve tesisin kapatılmasına da karar verilir.

p) 30 uncu maddenin (b) bendinde belirtilen kurulması yasak dernekleri kuranlar ile bu bende aykırı harekette bulunan dernek yöneticileri fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır ve derneğin feshine de karar verilir.

r) 31 inci maddede öngörülen zorunluluğa uymayanlara bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

s) (Ek:25/3/2020-7226/22 md.) 23 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen dernek yöneticilerine beş yüz Türk lirası idarî para cezası verilir.

t) (Ek:27/12/2020-7262/16 md.) 19 uncu maddenin dördüncü fıkrasına aykırı hareket

edenlere beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak bu aykırılığın kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde gerçekleşmesi hâlinde, 33 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yetkilendirilen makamın yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda çalıştırılma biçimine bakılmaksızın görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu yetkili makama bildirilir.

u) (Ek:27/12/2020-7262/16 md.) Yedi bin Türk lirasını aşan her türlü gelir, tahsilat, gider ve ödemelerini bankalar ve diğer finans kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla yapmayan dernek yöneticilerine her bir işlem için işleme konu tutarın %10'una kadar idari para cezası verilir. Bu bentte öngörülen parasal sınır; her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırın, o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle uygulanır. Bu şekilde belirlenen sınırların hesabında bir Türk lirasının küsuru dikkate alınmaz.

(Ek fıkra:27/12/2020-7262/16 md.) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak dernek organlarında görev alanlara ve bu kişilerin görevlerini yazılı uyarıya rağmen yedi gün içerisinde sonlandırmayan dernek yöneticilerine bin beş yüz Türk lirası idari para cezası verilir. Mülki idare amirince yapılan ikinci yazılı uyarıya rağmen otuz gün içinde bu kişilerin organlardaki görevlerinin sonlandırılmaması hâlinde Türk Medenî Kanununun 89 uncu maddesine göre işlem tesis edilir."

9. 5253 sayılı Kanun'un "Cezaların Uygulanması" başlıklı 33. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda belirtilen cezalar çocuk dernekleri hakkında, yazılı olarak uyarılmasına rağmen tekrar edilmesi halinde uygulanır.

Bu Kanunun 32 nci maddesinde geçen "dernek yöneticileri" ibareleri dernek yönetim kurulu başkanını ifade eder.

(Değişik üçüncü fıkra: 23/1/2008-5728/559 md.) Bu Kanunda yazılı olan idarî yaptırımlara karar vermeye mahalli mülki amir yetkilidir.

(Mülga dördüncü fıkra: 23/1/2008-5728/578 md.)

(Mülga beşinci fıkra: 23/1/2008-5728/578 md.)"

10. 31.03.2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Dernekler Yönetmeliği'nin "Bildirim yükümlülüğü" başlıklı 18. maddesi şöyledir:

"(Değişik ibare:RG-30/10/2011-28100) Dernekler, (Ek ibare:RG-9/7/2020-31180) ile Kanunun 5 inci maddesi kapsamında faaliyet izni verilen yabancı dernekler ile yabancı vakıflar ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar, mülki idare amirliğine önceden bildirimde bulunmak şartıyla yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi yardım alabilirler. Nakdi yardımların bankalar aracılığıyla alınması ve kullanılmadan önce bildirim şartının yerine getirilmesi zorunludur.

(Ek ikinci fıkra:RG-9/7/2020-31180) Yabancı dernekler ile yabancı vakıfların ve kar amacı gütmeyen kuruluşların şube ve temsilciliklerinin genel merkezinden aldığı paralar da aynı usulle bildirim tabidir.

(Ek:RG-21/10/2021-31635) Yurt dışına yapılacak yardımlar ise, yardım yapılmadan önce dernekler tarafından mülki idare amirliğine bildirilir. Yabancı dernekler ile yabancı vakıfların ve kar amacı gütmeyen kuruluşların şube ve temsilciliklerinin genel merkezine ve yurt dışına gönderdiği para ve yardımlar da aynı usulle bildirim tabidir. Bu bildirimler Dernekler Bilgi Sistemi (DERBİS) üzerinden Dışişleri Bakanlığı ile paylaşılır. Ancak afet veya acil durumlarda bu bildirim afet veya acil durumun gerçekleştiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılabilir. Belirli bir proje kapsamında farklı tarihlerde yapılan yardımlara ilişkin yurt dışı bildirimi tek seferde yapılabilir.

(Ek:RG-21/10/2021-31635) Yurt dışına yapılacak yüz bin Türk Lirasını veya on bin Avro veya eşiti döviz aşan nakdi yardımların, bankalar ve diğer finans kuruluşları veya

Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla yapılması esastır. Ancak, finansal erişimin güç olduğu ülkelere yapılacak yardımlar finans kuruluşları kullanılmaksızın ilgili mevzuata göre nakit beyan formu ile gümrük idaresine beyan edilmek suretiyle yapılabilir. Gümrükte beyan edilme suretiyle yurt dışına para çıkışı yapılan durumlarda ilgili beyan, verilmiş tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde dernek tarafından mülki idare amirliğine bildirilir.

(Ek:RG-21/10/2021-31635) Yardım gerçekleştirildikten sonra faaliyet sonuç bildirimi doksan gün içerisinde mülki idare amirliğine verilir. Bu bildirimde, yapılan yardımların gerçekleştirildiğine ilişkin form ve görsel materyaller ve benzeri kanıtlayıcı belgeler eklenir.

(Ek:RG-21/10/2021-31635) Dördüncü fıkrada belirtilen Türk Lirası cinsinden parasal tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere arttırılarak uygulanır. Ancak, güncellemede bir Türk Lirasının altındaki tutarlar dikkate alınmaz.”

11. Aynı Yönetmeliğin “Bildirim şekli (Değişik başlık:RG-21/10/2021-31635)” başlıklı 19. maddesi şöyledir:

“(Değişik:RG-23/1/2013-28537)(1)

Yurtdışından yardım alacak olan dernekler (Ek ibare:RG-9/7/2020-31180) ile Kanunun 5 inci maddesi kapsamında faaliyet izni verilen yabancı dernekler ile yabancı vakıflar ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar, (Değişik ibare:RG-21/10/2021-31635) Ek-4/A’da belirtilen Yurtdışından Yardım Alma Bildirimini doldurup mülki idare amirliğine bildirimde bulunurlar.

(Ek:RG-21/10/2021-31635) Yurt dışına yardım yapacak dernekler ve Kanunun 5 inci maddesi kapsamında faaliyet izni verilen yabancı dernekler ile yabancı vakıflar ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar, yardım yapılmadan önce Ek-4/B’de belirtilen Yurt Dışına Yapılacak Yardım Bildirimini, yardım gerçekleştirildikten sonra ise Ek-4/C’de belirtilen Yurt Dışına Yapılan Yardım Faaliyet Sonuç Bildirimini merkezinin bulunduğu sivil toplumla ilişkiler birimine verirler.”

12. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun’un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır.”

13. 5326 sayılı Kanun’un "Yaptırım türleri" başlıklı 16. maddesi şöyledir:

“(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir”

14. 5326 sayılı Kanun’un “Başvuru yolu” başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

“(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde

idarî yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde, adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, 5253 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

18. Dosyanın incelenmesinden; Beykoz Kaymakamlığı'nın 05/08/2024 tarih ve 27 sayılı kararı ile İstanbul Valiliği İl Sivil ve Toplumla İlişkiler Müdürlüğünce 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine göre kurulu ve faaliyette bulunan 34-133/177 kütük numarasına kayıtlı "*Kardeş Eli İnsani Yardımlaşma Derneği*"nin hesap ve işlemlerinin İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri tarafından aynı Kanun'un 19. maddesi uyarınca yapılan denetimi neticesinde düzenlenen 12/06/2024 tarihli denetim raporunda, Derneğe 2021 yılında euro cinsinde yapılan yardıma ilişkin mülki idare amirliğine bildirimin yapılmadığı ve yine 2021-2022 yılları içerisinde derneğe farklı yabancı para üzerinden yapılan yardımların kullanılmadan önce mülki idare amirliğine bildirim şartının yerine getirilmeyerek, kullanıldıktan sonra bildirimin yapıldığının tespit edildiği ve 2023 yılında euro cinsinden yapılan yardıma ilişkin bildirimin, yardım yapıldıktan sonra geç olarak mülki idare amirliğine bildirildiği gerekçesiyle; 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 21. maddesi ve Dernekler Yönetmeliği'nin 18. ve 19. maddelerine aykırı hareket edildiği değerlendirildiğinden aynı Kanun'un 32/k ve 33. Maddeleri gereğince ilgili derneğin yönetim kurulu başkanı olan davacı A. M. hakkında iki ayrı 50.000 TL idari para cezası olmak üzere toplam 100.000 TL idari para cezası uygulanmasına karar verildiği, idari para cezalarının iptali istemiyle uyuşmazlık konusu olan davaların açıldığı anlaşılmıştır.

19. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

20. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5253 sayılı Dernekler

Kanunu'nda idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; İstanbul 19. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Beykoz Sulh Ceza Hâkimliğinin 12/05/2025 tarih ve D.İş No.2024/2662 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A.Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 19. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Beykoz Sulh Ceza Hâkimliğinin 12/05/2025 tarih ve D.İş No.2024/2662 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

